

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Paikallis- ja alueviranomaisten rooli ja Euroopan unionin toimien vaikutus matkailun kehittämisessä”

(1999/C 293/08)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon työvaliokunnan 13. toukokuuta 1998 Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 198 c artiklan neljännen kohdan mukaisesti tekemän päätöksen antaa lausunto aiheesta ”Paikallis- ja alueviranomaisten rooli ja Euroopan unionin toimien merkitys matkailun kehittämisessä”,

ottaa huomioon valiokunta 5:n tammikuun 26. päivänä 1999 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 157/98 rev. 1, jonka esittelijä oli Thrassyvoulos Lazaridis,

hyväksyi 2. ja 3. kesäkuuta 1999 pitämässään 29. täysistunnossa (kesäkuun 3. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Johdanto

1.1. Ensi näkemältä saattaa vaikuttaa, että paikallis- ja alueviranomaisten matkailunedistämisroolilla on vain vähän yhtymäkohtia EU:n toimintaan turismin alalla. Käsillä olevassa lausunnossa kiinnitämme huomiota kuitenkin lähinnä tähän aspektiin, joka kuuluu juuri meidän alaamme, jäsenentelemme ja korostamme matkailun kehittämistä yhteisön tasolla käytännössä eikä ainoastaan puheissa.

1.2. EU kiinnitti ensimmäisen kerran virallisesti huomiota matkailuun vuonna 1986 perustamalla neuvoo-antavan matkailukomitean. Tämä ryhmä, johon koottiin silloisen ETY:n jäsenvaltioiden toimivaltaisista julkisista tahoista ja alan Euroopan tason ammattijärjestöistä valitut edustajat, sai tehtäväkseen toimia Euroopan komission ja erityisesti sen matkailusta vastaavan pääosasto XXIII:n neuvonantajana. Tuolloin osoitettiin, että vaikei matkailua mainita lainkaan ETY:n perustamissopimuksessa yhteisön toimivaltaan kuuluvaksi, tällaisen elimen perustaminen on välttämätöntä, koska matkailulla on valtava merkitys useiden jäsenvaltioiden ja koko Euroopan yhteisön taloudelle. Alueellisiin työllisyys sopimukseen kannustavan politiikkansa yhteydessä komissio itse yhdisti äskettäin matkailun aiheellisesti kulttuuriin ja ympäristöön (komission Viareggiassa 2.–3. lokakuuta 1997 järjestämä seminaari kulttuurista, ympäristöstä, matkailusta ja työllisyydestä, ks. liite 1.).

Lyhyt katsaus alan tilastoihin osoittaa 360 816 000 ulkomaa-laisen matkailijan saapuneen Eurooppaan (sis. yhteisön) vuonna 1997. Eurooppa on näin ollen edelleen kaikkien mantereiden tai suurten maantieteellisten alueiden suosituin matkailukohde. Eurooppaan suuntautui yhteensä 58,8 % kaikista maailman matkoista, ja se sai osakseen 49,2 % maailman matkailutuloista. Euroopan yhteisö otti puolestaan vastaan 247 951 000 (68,7 %) kaikista Euroopan maaperälle saapuneista matkailijoista ja sai 167 156 000 000 dollaria (76,7 %)

matkailijoiden kuluttamista varoista. Vuoden 1997 kansainvälisten maahansaapumisten perusteella mitattuna 20 suosituimman matkakohteen joukossa on 11 EU:n jäsenvaltiota. 12 jäsenvaltiota kuuluu 20:n turismista eniten tuloja saavan maan joukkoon maailmassa. Yhtä monta jäsenvaltiota on maailman 20:n matkailuun eniten varoja käyttävän maan joukossa. Eurooppa on samalla sekä valtava matkailuvirtojen lähde- että kohdemarkkina-alue. Voidaan selvästi todeta, että matkailuelinkeino on Euroopan yhteisössä erittäin merkittävä toimiala sekä kysynnän että tarjonnan kannalta. Sen taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset ovat myös huomattavat ja sitä olisi syytä pitää ETY:n ja nyttemmin EU:n ensisijaisena toimialana. Sen lisäksi, että matkailu vaikuttaa välittömästi työpaikkojen luomiseen paikallistasolla – mistä kerrotaan lähemmin tuonempina – ei pidä jättää huomiotta turismin vaikutuksia sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen paitsi jäsenvaltioiden kesken, myös EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Matkailijoiden vapaan liikkuvuuden ansiosta syntyy kokemusten, kulttuurin ja perinteiden vaihtoa, mikä lähentää ihmisiä.

2. Paikallis- ja alueviranomaisten vaikutus matkailun kehittämiseen EU:ssa

2.1. Matkailu ja alan tarjoamat tuotteet liittyvät läheisesti rakennettuun ja luonnonympäristöön ja siten kulloisenkin matkakohteen maantieteellisen sijaintiin. Lisäksi ympäristö sinällään on kaupunkien ja alueiden tärkeä valtti, jota voidaan hyödyntää kestävä matkailun yhteydessä. Matkailulla on toisin sanoen välitöntä merkitystä alueille ja paikkakunnille, minkä vuoksi jäsenvaltioiden paikallis- ja aluehallinnolla on ensisijainen rooli matkailun kehittämisessä.

2.2. "Matkailutuotteet" voidaan määritellä seuraavasti: ne ovat katkeamaton ketju julkisen sektorin (paikallis- ja aluehallinnon) tarjoamia perusrakenteita ja palveluja. Ketju alkaa matkailijoiden kuljetuksesta matkakohteeseen, ja siihen vaikuttavat tieverkon kunto, yksityiset tai julkiset yleiset kulkuneuvot, vesijohdot ja viemärit, sekä luonnon- että taajamaympäristö, varsinainen matkailukoneisto, elintaso matkailualueilla, arkeologisten ja muiden muistomerkkien saavutettavuus ja hallinto, kulttuuri- ja virkistystoiminnan järjestäminen, tiedotus matkailijoille ja matkakohteiden asianmukainen mainostaminen niin kotimaassa kuin ulkomailla. Kulttuurin kehittäminen alueellisten kulttuuriohjelmien avulla voi rikastuttaa matkailutuotteita. Lisäksi siten voidaan edistää paikkakuntien ja alueiden taloudellista vireyttä seuraavilla tavoilla: a) luomalla työpaikkoja kulttuuritoiminnan tai -perinnön piirissä, b) lisäämällä alueen mielenkiintoisuutta mahdollisten investoijien silmissä, c) edistämällä marginaalistuneiden ryhmien sosiaalista integroitumista (ks. komission asiakirja kulttuurista alueellisena voimavarana), d) vahvistamalla ohjelmiin osallistuvien, samoja erityispiirteitä omaavien alueiden suhteita perustamalla kulttuuriverkostoja, e) edistämällä alueellisen kulttuuriperinnön suojelua ja arvostusta.

2.3. Matkailuun liittyy laaja valikoima ennakointi- ja sääntelytoimia – ohjelmia ja palveluita – jotka paikallis- ja alueyhteisöt ovat jo nyt suurelta osin toteuttaneet hajauttamiseen tähtäävien EU:n yleisten periaatteiden ja suuntausten perusteella. Nämä toimet ja toimenpiteet on sisällytettävä yhtenäisiin matkailunkehittämisstrategioihin – yhdessä kulttuurin, koulutuksen, työllisyyden, ympäristön, infrastruktuurin ja aluesuunnittelun kanssa –, jotta autetaan yksityissektoria ja kasvatetaan alueiden ja kaupunkien houkuttelevuutta investointien kannalta. Näin luodaan ympäristö, joka edistää sujuvaa yhteistyötä ja koordinoitua liiketoimintaa julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Alue- ja paikallisviranomaiset tuntevat paikallisen todellisuuden, joten niillä on tärkeä rooli matkailutoiminnan voimavarojen kokoajina.

EU:n ja jäsenvaltioiden on autettava alue- ja paikallisyhteisöjä kehittämään toimintaansa ammattimaisemmaksi ja käynnistämään toimintakykyisiä hankkeita, jotka on selvästi mukautettu tämän päivän ja lähitulevaisuuden tarpeisiin ja jotka näin ollen auttavat luomaan pysyviä työpaikkoja.

2.4. Tietyt alueet osallistuvat esimerkiksi säännöllisesti suurille ulkomaisille matkailumessuille ja toimittavat runsaasti kohdennettua matkailumateriaalia painetussa ja sähköisessä muodossa. EU:n rahoituksen ja ohjelmien avulla nämä alueet ovat päättäneet toteuttaa matkailun perusrakennehankkeita lujittaakseen ja parantaakseen tarjontaansa alalla.

2.5. On sellaisiakin alueviranomaisia, jotka eivät tyydy hyödyntämään valtion voimavaroja, vaan mobilisoivat myös

yksityisen sektorin resursseja tarjoamalla sille selkeää, tarkoin määriteltyä kumppanuutta parantaakseen jo saatavilla olevia matkailutuotteita. Paikallis- ja alueyhteisöt pyrkivät tällöin löytämään matkailusta hyötyviä yhteistyökumppaneita, jotka voivat olla yrittäjiä, ravintoloiden tai kahviloiden omistajia, jopa taksinkuljettajia, ja laatimaan matkailun kehittämissuunnitelmia, joilla parannetaan paikallista matkailutarjontaa ja korjataan sen heikkouksia.

2.6. Tietyt alue- ja paikallisyhteisöt ovat laatineet alueelleen matkailun kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on kartoittaa tilannetta, kannustaa paikallistason toimijoita ja antaa suuntaviivat matkailualalle. Paikalliset ja alueelliset viranomaiset ovat panostaneet huomattavasti paikallistason perusrakenteiden kehittämiseen (uimarannat, kulttuurikeskukset, aukiot, opaskilvet, valvonta jne.), ja ne toimivat lisäksi suoraan tai välillisesti matkailualan yrittäjinä ja saavuttavat huomattavia taloudellisia tuloksia.

2.7. Tätä varten ne voivat hyödyntää seuraavia strategioita:

2.7.1. valtion ja yhteisön alueille myöntämiä varoja (joiden käytöstä alueet voivat itse päättää)

2.7.2. omaa verotusoikeuttaan

2.7.3. valtakunnan tasolle perustettuja tukimekanismeja

2.7.4. valtiollista lainsäädäntöä, joka antaa mahdollisuuden ja kannustaa matkailun suunnitteluun.

3. Paikallis- ja alueviranomaisen toiminnan päämäärät ja tavoitteet

3.1. Matkailualan kehittämisen keskeisinä toimijoina paikallis- ja alueviranomaiset voivat tukea sitä seuraavin keinoin:

3.1.1. Ne voivat luoda yhteyksiä matkailualan yksityisten toimijoiden välille, jotta nämä voivat sovittaa toimintansa paremmin yhteen.

3.1.2. Ne voivat helpottaa työmarkkinaosapuolten välistä viestintää, jotta tuloksiin voidaan päästä yhteisin koordinoiduin toimin. Koska alue- ja paikallisviranomaiset toimivat paikallisesti, ne voivat hioa matkailutarjontaa toteuttamalla ympäristö-, kulttuuri- tai muita tarvittavia toimia paikkakunnalle parhaiten sopivan matkailutyypin mukaan (kesä-, talvi-, liikuntamatkailun tms.). Matkailua ja kulttuurikehitystä korostavien alueellisten työllisyyspöytäkirjojen puitteissa tällainen

alhaalta ylös -lähestymistapaa soveltava politiikka voi tuottaa laadullisia ja määrällisiä parannuksia matkailualalla (ks. suuri määrä komission hyväksymiä alueellisia kokeilusopimuksia, joihin sisältyy matkailualaan liittyviä toimia, liite 2). Niinpä paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyö yksityisen sektorin matkailuyrittäjien kanssa on välttämätöntä, koska sen avulla paikkakunnan tai alueen potentiaalisia resursseja voidaan hyödyntää entistä paremmin.

3.1.3. Koska alue- ja paikallisviranomaiset ovat jatkuvasti tekemisissä alueellisten ja paikallisten kysymysten kanssa, niillä on mahdollisuus saada toteutettujen toimien vaikutukset välittömästi tietoonsa. Ne voivat toisin sanoen valvoa suoraan ja tehokkaasti ja kehittää joustavia toimintaohjelmia. Siellä missä hajauttamista ei ole kunnolla tehty, viranomaisten nykyinen puutteellinen toimivalta hidastaa tai hankaloittaa tavoitteiden saavuttamista. Mitä enemmän ne ovat riippuvaisia keskusviranomaisista, sitä epävarmemmin ne toimivat tietoisina vaatimattomista toimivaltuuksistaan. Puutteellinen hajautus alue- ja paikallistasolle hidastaa ja vääristää kyseistä toimintaa.

Yksityisyrittysten on niin ikään pohdittava yrityskäyttäytymistään ja suhtautumistaan. Niiden on pyrittävä hyödyntämään sijaintiympäristöään ja sen kaikkia potentiaalisia julkisia resursseja entistä laajemmin ja järkevämmin monipuolistaakseen ja parantaakseen matkailutuotteiden tarjontaa, mikä puolestaan antaa pontta työllisyystoimille, taloudelle ja oheistarjonnalle. Matkailuilmiön on siis piristettävä aluetta ja paikkakuntaa kokonaisvaltaisesti.

3.1.4. Mitä enemmän toimivaltaa paikallis- ja alueviranomaisilla on "matkailualan tuotantoprosesseissa", sitä paremmin ala kehittyy. Kyseisten viranomaisten on osallistuttava jatkuvasti paitsi matkailualan valvontaan myös sen kehittämiseen ja uudistamiseen ja oltava mukana tekemässä matkailusta kilpailukykyistä. Matkailun kanssa tekemisissä olevien alue- ja paikallisviranomaisten aiempaa vankempi sitoutuminen tarkoittaa myös sitä, että ne hankkivat teknistä matkailutietoutta ja taitotietoa.

3.1.5. Kun alueet eivät vaihda asianmukaisesti strategisia tietoja, ne eivät useinkaan pysty hyödyntämään yhteistyömahdollisuuksia, mikä rikastuttaisi kyseisten alueiden matkailua. Matkailualan tehtävät on jaettava kahteen osaan: kunkin alueen varsinainen toimivalta ja molemminpuolista etua palveleva suora yhteistyö muiden alueiden kanssa.

3.1.6. Monet talous- ja yhteiskuntaelämän toimijat eivät ymmärrä eivätkä tulkitse oikealla tavalla kaikkia matkailutoimia, koska niitä ei voi mitata rahassa, ne ovat monialaisia ja täysin uudenlaisia. Tämän vuoksi ei voida luoda yhtenäisiä kilpailupuitteita. Niinpä Euroopan alueiden on pyrittävä mieltämään matkailu siten, että heikko ja hauras, mutta yhtä aikaa voimakas ja tulevaisuuteen katsova ala pystytään jäsentämään.

3.1.7. Paikallis- ja alueviranomaisten ja jopa valtiovallan on kyettävä vastaamaan aluesuunnittelulla ja maankäytöllä sekä alueen asukkaiden että kaikkien siellä vierailevien ihmisten ja matkailijoiden tarpeisiin ja annettava oma panoksensa alueen kestävään kehittämiseen ja sopusointuisuuteen.

3.2. Alueiden välisen viestinnän puutteet jäsenvaltioiden ja Euroopan tasolla luo ontuvan kilpailutilanteen, joka aiheuttaa vääristymiä sekä tiettyjen päämäärien saavuttamiseen tarkoitettujen voimien ja varojen tuhlausta.

3.3. Koska subjektiivisten tavoitteiden määrittäminen on helppoa, matkailun kehittämisessä ilmenee toisinaan epätasaisuuksia valtakunnallisella, alueellisella ja jopa paikallisella tasolla. Matkailua on kehitettävä sopusointuisesti siten, ettei puututa paikkakunnalle tai alueelle tunnusomaisiin piirteisiin tai vääristetä niitä. Lisäksi on vahvistettava erityispiirteitä, sillä sekä paikkakunnan asukkaat että siellä vierailevat matkailijat edellyttävät kohteen erottuvan muista.

3.4. Matkailutarjonnan kehittäminen ja edistäminen kärsivät sekä paikallis- ja alueviranomaisten matkailun johtamistaitojen heikkoudesta että valtion ja kansainvälisten elinten kyvyttömyydestä antaa niille tarvittavaa teknistä tukea. Alueita ja paikkakuntia tulee kannustaa tarkastelemaan omia alueellisia matkailutavoitteitaan jäsenvaltio- tai yhteisötason strategioiden puitteissa niiden integroimiseksi kyseisiin puitteisiin ja siten niiden vaikutuksen tehostamiseksi.

3.5. Alue- ja paikallisviranomaiset käyttävät kuitenkin huomattavasti varoja matkailun kehittämiseen. Erityisesti uuden teknologian käyttäminen auttaa tekemään tunnetuksi ja hyödyntämään alueen mahdollisuuksia entistä paremmin oman maan ja Euroopan ulkopuolellakin. Paikallis- ja alueviranomaisten päämääränä ja tavoitteena tulee olla matkailun kielteisten vaikutusten torjuminen. Kielteisiä vaikutuksia aiheuttaa useasti matkailun liiallinen keskittyminen yhdelle paikkakunnalle. Tällainen kehitys lisää alueellisia ongelmia: esimerkiksi rikollisuus lisääntyy, mikä lisää samanaikaisesti asukkaiden turvattomuutta sekä vääristää paikkakunnan tunnuspiirteitä ja muuttaa paikkakunnan ominta potentiaalia.

Paikallis- ja alueviranomaisten on torjuttava matkailun kehittämisen aiheuttamat, toisinaan kielteiset seuraukset. Samalla on kuitenkin parannettava palveluita, joiden ansiosta kaupunkien ja alueiden arkielämä voidaan yhdistää matkailijoiden käyntiin ja viipymiseen paikkakunnalla.

Ongelma kärjistyy helposti perinteisissä, taantuissa eurooppalaisissa merenranta- ja vastaavissa kohteissa, joissa epäonnistuneet investoinnit sekä sopeutumattomuus muuttuviin lomaviettotapoihin ovat johtaneet lomaviettopaikkojen perusrakenteiden rappeutumiseen, työttömyyden kasvuun, alhaisiin keskituloihin sekä lisääntyvään rikollisuuteen ja taajamien köyhtymiseen. Alue- ja paikallisviranomaisten tulee siksi pyrkiä kansallisten ja eurooppalaisten viranomaisten avustuksella toimeenpanemaan uudistussuunnitelmia, joiden tavoitteena on nykyistä vakaampi työllisyystilanne kasvavilla nykyaikaisilla matkailumarkkinoilla sekä matkailualaa sivuavilla aloilla.

3.6. Alue- ja paikallishallinnon matkailupolitiikan on oltava laaja-alaista. Täten on veloitettava eri aloista vastaavat tahot yhteensovittamaan toimintansa siten, että toimilla on kerrannaisvaikutuksia eivätkä ne ole yksittäisiä alakohtaisia toimia, vaan liittyvät toinen toisiinsa ja palvelevat samaa tarkoitusta.

4. Yhteisön nykyisten toimien vahvuudet ja heikkoudet

4.1. On ilmeistä, että matkailun kehittämisessä toistaiseksi saavutettu taso vaihtelee jäsenvaltioittain, mutta myös jäsenvaltioiden sisällä, ja että paikallisviranomaiset sen enempää kuin valtion viranomaisetkaan eivät ole vielä riittävän hyvin ymmärtäneet, että matkailu on sektori, jota on kehitettävä nykyistä tarmokkaammin, jotta lähentymiskriteerit saavutettaisiin. Jäsenvaltioiden kiinnostus matkailuun yhteiskunnalliselta ja taloudelliselta kannalta ei ole yhtä suuri. Jäsenvaltioiden näkemykset yhteisön interventioiden laajuudesta eroavat myös selkeästi toisistaan. Määräävä eroja aiheuttava tekijä on usein asianomaisen maan matkailukysyntä, sillä kysynnän intressit ovat selkeässä ristiriidassa tarjonnan intressien kanssa.

4.2. Tietyt jäsenvaltiot eivät luultavasti toivo, että yhteisö puuttuu säädöksin tai muulla tavoin matkailumarkkinoiden mekanismeihin, vaan ne olettavat markkinoiden toimivan parhaiten täydellisen vapauden ympäristössä. Ne suhtautuvat ehkä kielteisesti siihen, että jäsenvaltioiden matkailusektorit saavat osakseen muita kuin rakennerahastojen niille myöntämiä yhteisön varoja. Näin ollen niiden asenne on kielteinen, koska ne haluaisivat rajoittaa yhteisön interventioita (EU:n nykyisen suuntauksen mukaisesti) tai koska ne eivät budjettisyistä halua, että anotaan lisärahoitusta. Toiset jäsenvaltiot pyrkivät sen sijaan siihen, että yhteisö puuttuu aiempaa enemmän matkailuun ja lisää toimintaansa alalla, koska ne

ovat vakuuttuneita, että matkailumarkkinat ovat tietyssä suhteessa vääristyneet, esimerkiksi matkanjärjestäjien kaikkivoipaisuuden johdosta.

4.3. Näiden mielipide-erojen vuoksi Euroopan unioni ei ole vielä onnistunut sopimaan yhteisön matkailupolitiikan sisällyttämisestä perustamissopimuksiin niiden tarkistamisen yhteydessä. Tämä on puute, joka mielestämme on korjattava mahdollisimman pian. Tämän vuoksi toimiessaan sille annettujen toimivaltuuksien puitteissa Euroopan unionin tulisi kunnioittaa asianmukaisella tavalla myös jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten matkailupolitiikkaa. Koska yhteisöllä on toimintalinjoja matkailuun vaikuttavilla aloilla (kuluttajien ja ympäristön suojelu, liikenne), on vaadittava, että tämän eurooppalaisen elinkeinohaaran oikeudet tavoitetaan riittävästi huomioon sen kilpailukykyyn takaamiseksi kansainvälisillä matkailumarkkinoilla.

Erityisesti on pantava merkille, että aluekehitykseen liittyvissä toimissa ja aloitteissa matkailua ei pidetä yhtenä ensisijaisista aloista. Kuten jo todettiin, matkailupolitiikasta on tullut sitä yleisemmän tason toimiiin ja politiikkoihin liitetty erikoisuus.

4.4. Matkailualalla on näin ollen pantava täytäntöön Euroopan unionin muiden politiikkojen perusteella säädettyä yhteisön oikeutta, ja ala on usein tuomittu kantamaan siitä aiheutuvat lisäkustannukset ja sopeutumaan kehyykseen, joka ei vastaa sen tarpeita eikä sen käytännön potentiaalia. Lisäksi selkeän, erillisen matkailua koskevan politiikan puuttuminen vääristää sosiaalidialogia. Kuvaava esimerkki tästä on, että eurooppalainen matkailualan järjestöjen liitto ei ota suoraan osaa työmarkkinaosapuolten väliseen vuoropuheluun, vaan sitä edustaa teollisuuden liitto (jossa matkailualan liitolla on "erityisneuvonantajan" asema), vaikka teollisuuden ja matkailun vaatimukset ja tarpeet poikkeavat täysin toisistaan.

Matkailupolitiikan puuttuminen estää myös kyseiselle politiikalle tyypillisten yhteisten päämäärien ja toimintatapojen määrittämistä. Esimerkkinä mainittakoon sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tavoite, joka vastaisi koko väestön aiheellisia odotuksia jokaisen kansalaisen oikeudesta vuosilomaan ja vapaa-ajanviettoon.

4.5. Matkailupolitiikassa saatettaisiin tarvita jäsenvaltioiden ja alueiden tiiviimpää yhteistyötä etenkin kun otetaan huomioon, että Euroopan asema alan maailmanmarkkinoilla heikkenee vuosi vuodelta, koska lomat ovat kalliita vanhalla mantereella ja kaukaiset eksoottiset matkakohteet ovat kilpailukykyisempiä. Jäsenvaltioiden ja alueiden on yhteisön matkailupolitiikasta vastaavina toimijoina näin ollen määritettävä ja toteutettava soveltuva ja johdonmukainen strategia säilyttääkseen asemansa maailmanmarkkinoilla. Lukujen ylimalkainen tarkastelu osoittaa, että 10 vuoden aikana 1988–1997 Euroopan yhteisön osuus koko mantereen tuloksesta väheni 74 %:sta 68,7 %:iin saapuneiden matkailijoiden ja 82,9 %:sta 76,7 %:iin tulojen osalta.

Kun otamme lisäksi huomioon maailman matkailujärjestön (WTO) viimeaikaiset ennusteet kansainvälisen matkailun kolminkertaistumisesta 20 seuraavan vuoden aikana ja tästä matkailulle lähivuosina aiheutuvat taloudelliset ja yhteiskunnalliset haasteet, on tarpeen nopeasti kehittää

- Euroopan matkailun kilpailukykyä asettamalla matkailun tarpeet ensisijaiseen asemaan tärkeimmillä kaavoitusalueilla
- suosituimpien kohteiden kehitys- ja hallinnointimekanismeja.

4.6. EU on tähän asti kohdistanut voimansa tiettyihin selkeästi määritettyihin asiakokonaisuuksiin, joita ovat kerättyjen tilastotietojen yhdenmukaisuus, taitojen levityksen parantaminen matkailualalla, matkailijan suojeleminen kuluttajana, kulttuuriperinnön esille tuominen (mikä edellyttää kulttuuriarvojen sisällyttämistä matkailuun), kestävän kehityksen periaate matkailussa jne. Matkailualaa on nyt ryhdytty kehittämään ja edistämään, koska se on työvoimavaltainen ala. Matkailu luo työpaikkoja erityisesti nuorisoa ja naisia koskevan työttömyyden vaivaamaan Eurooppaan. Tätä tarkoitusta varten on perustettu matkailualan edustajien komitea, joka on jättänyt päätelmänsä yhteisön toimintamahdollisuuksista alalla. Euroopan komissiossa toimiva pieni ryhmä vetää nyt tutkimus- ja tiedotusohjelmia, joissa käsitellään esimerkiksi kaupunkien ja niiden historiallisten keskusten matkailun edistämistä sekä euron käyttöönottoa matkailusektorilla. Korkean tason työryhmän tärkeimmät päätelmät olivat, että matkailun osuudelle kasvun ja työllisyyden edistämiseksi on annettava enemmän poliittista tunnustusta kaikilla tasoilla, ja että tämän tulisi johtaa myönteisiin toimiin, jotka vahvistavat matkailuelinkeinon mahdollisuuksia edistää kestävän kehityksen periaatteelle pohjautuvaa kasvua. Lisäksi matkailualan kannalta tärkeiden teemojen sisällyttäminen yhteisön ohjelmien ja yhteisön politiikan suunnitteluun ja toteutukseen antaa yhteisölle ainutlaatuisen mahdollisuuden edistää Euroopan kilpailukykyä. EU:n toteuttamien matkailualan toimien koordinoitua on parannettava ja niiden on perustuttava Euroopan komission eri pääosastojen interventioiden, etenkin taloudellisten interventioiden tehostettuun koordinaatioon. Myös asianomaisten osapuolten välisten neuvottelujen ja yhteistyön tehostaminen paikallisella, alueellisella, valtiollisella ja Euroopan tasolla on ehdoton edellytys sille, että matkailualan osuutta kasvun edistämiseksi voidaan täysin hyödyntää.

4.7. Nykyään ollaan tietoisempia kuin koskaan siitä, että on tärkeää käyttää uusiutumattomia luonnonvaroja vastuullisesti ja varmistaa resurssien säilyminen tuleville sukupolville. Vuonna 1996 tehdyn Eurobarometri-kyselyn mukaan 98 % eurooppalaisista katsoo, että ympäristönsuojelun ja saastumisen vastaisen taistelun tulee olla unionin prioriteetteja, ja suuri enemmistö (82 %) on sitä mieltä, että ongelma on akuutti ja että se vaatii välittömiä toimia. Ympäristötietoisuus näkyy

myös lomien suunnittelussa: myös ympäristön laatu ja henkilökohtainen turvallisuus ratkaisevat yhä useammin matkakohteen valinnan. Kaikkien matkailuelinkeinon haarojen ja suurten matkakohteiden viranomaisten velvollisuus on käsitellä ongelmia, joita matkailutoiminnot aiheuttavat käytettävissä oleville luonnonvaroilta. On tarpeen arvioida systemaattisesti suurten hankkeiden ympäristövaikutuksia. Myönteisemmin tarkasteltuna on tutkittava, miten matkailu voi auttaa säilyttämään ihmisen tuottamat, luonnonvaraiset tai kulttuuriset resurssit ao. alueilla.

4.8. Matkailun, kulttuuriperinnön ja ympäristön välitön keskinäinen riippuvuus on hyvin laajalti tunnustettu. Koska matkailu on riippuvainen näistä virkistystoiminnan tuottamisen ja markkinoinnin perustana olevista resursseista, se on ihanteellinen kestävä kehityksen periaatteen kokeiluala. Yhteisön tämän alan toiminnan ensimmäisenä päämääränä on aloittaa "nousukierre", joka auttaa suuntaamaan matkailutalouden ja ympäristön väliset suhteet pitkäaikaiseen elinvoimaisuuteen.

4.9. Tiettyjen matkailuelinkeinon sektoreiden, julkisten tai yksityisten organisaatioiden ja tiettyjen matkailun suunnittelussa ja hallinnossa toimivien yksilöiden kiitettävien ponnistusten lisäksi on syytä aloittaa koordinoituja hankkeita, jotka tarjoavat asianomaisille mahdollisuuden tutkia aiempaa järjestelmällisemmin eri jäsenvaltioissa ja alueilla sovellettuja menetelmiä suositeltavimpien käytäntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi. Matkailijoille ja matkailuyrityksille on myös tiedotettava kohdealueiden ympäristön ja kulttuurikohteiden tilasta ja kannustettava käyttämään helposti vaurioituvia resursseja ympäristöä säästävästi.

Lisäksi on edistettävä paikallistasolla matkailutarjonnan sekä käsityö-, taide- ja kulttuurituotannon välistä integraatiota, joka on mielenkiintoinen aluekehityksen tukiväline.

4.10. Sekä luonnon- että ihmisen muokkaaman ympäristön laadun kohentaminen on äärimmäisen tärkeää matkakohteiden ja matkailuyritysten hyvinvoinnille, ja se on kestävän kehityksen välttämätön edellytys. Euroopan yhtenäismarkkinoilla, jossa ihmisten liikkuminen on vapaata, huolen kaikkien kansalaisten (matkailijat mukaan luettuina) turvallisuudesta on kannustettava kaikkien jäsenvaltioiden oikeus- ja turvallisuusalan viranomaisia parantamaan yhteistyötään järjestäytyneen rikollisuuden, kaikenlaisen hyväksikäytön muotojen, lapsiin kohdistuvien rikosten, rasismien, muukalaisvihan, huumekaupan, terrorismin jne. torjumiseksi.

4.11. Toteuttaessaan politiikkojaan ja toimiaan vuosina 1995–1996 yhteisö pyrki jatkuvasti sisällyttämään kestävä kehityksen periaatteen matkailun kehittämistoimenpiteisiin ja -käytäntöihin. Korostettakoon, että matkailu on yksi viidestä suuresta alasta, joilla komission mukaan on sovellettava kestävä kehityksen periaatetta. Arvioituaan tämän politiikan tulokset yhteisö keskittää huomionsa nykyisten toimien standardoimiseen ja erityisesti matkailun kehittämistä koskevien uusien säädösten ja rahoitustoimien alulle panemiseen.

4.12. Kuten tiedetään, matkailu on hyötynyt runsaasti EU:n rakennerahastojen rahoituksesta, yhteisöaloitteista ja muista yhteisön erityisohjelmista. Siten se on voinut käyttää majoitukseen, omiin perusrakenteisiinsa tai kohdemarkkinointiin varat, jotka se on saanut yhteisön toisen tukiohjelman yhteydessä Interreg II, Leader II ja Life-aloitteista. Lisäksi matkailu hyöttyy rakennerahastojen määrärahoista suurten yleisten perusrakennetöiden (liikenneväylät, sillat, rautatieverkon nykyaikaistaminen jne.) yhteydessä. Komission vuonna 1996 hyväksymässä ensimmäisessä kertomuksessa taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta yhteenkuuluvuudesta jäsenellään yksityiskohtaisesti edistyminen yhteiskunnallis-taloudellisessa koheesiossa ja se, miten yhteisön tarjoamat välineet ovat auttaneet sitä lähestymään tätä tavoitetta. Asiakirjassa mainitaan esimerkkejä matkailutoimintoihin suunnatusta yhteisön rahoituksesta. Vaikka voidaan erehtymättä olettaa, että Euroopan unionin toimet matkailun tukemiseksi ovat laajalti edistäneet taloudellista ja yhteiskunnallista koheesiota, on vaikea kartoittaa niiden vaikutuksia tarkemmin. On erittäin vaikeaa arvioida tarkasti rakennepolitiikkojen vaikutuksia, etenkin lyhyellä aikavälillä. Matkailun kohdistuneiden vaikutusten arviointi on vieläkin vaikeampaa, ottaen huomioon, että matkailuelinkeino käsittää laajan taloudellisten toimien kirjon vielä eri tasoilla.

4.13. Matkailu nähdään entistä enemmän ammattitaitoa vaativia ja kestäviä työpaikkoja luovana elinkeinona ja toisaalta kaavoitukseen vaikuttavana tekijänä. Matkailualan työvoima on paikalleen sidottua, ja elinkeino muodostuu laajalla alueella toimivista työpaikkojen luomispotentiaalia omaavista pk-yrityksistä. Matkailun kehittäminen kehityksestä jäljessä olevilla alueilla voi johtaa kyseisten alueiden erityispiirteiden ja vahvuuksien hyödyntämisen ansiosta yleisen taloudellisen ja yhteiskunnallisen tason kohottamiseen ja parantaa alueellista tasapainoa.

Näitä seikkoja voidaan käyttää matkailun tunnustamisen perusteena Euroopan tasolla, jotta alalle myönnettäisiin tarvittavat varat edellä mainittujen haasteiden kohtaamista varten.

5. Ehdotukset

5.1. Alueiden komitean jäsenten, jotka voivat nähdä matkailun konkreettiset ongelmat läheltä ja hoitavat ja käsittelevät niitä paikallisella tasolla, on tutkittava niitä koko kokemuksensa voimalla ja viitoitettava näin tietä EU:n muille toimijueille.

5.2. Alueiden komitea katsoo, että seuraavaksi luetellut toimet tukevat paikallis- ja alueyhteisöjä niiden ponnisteluissa kestävä kehityksen varmistamiseksi:

5.2.1. EU:n on matkailuun vaikuttavia yhteisön politiikkoja, kuten kuluttajansuojaa, ympäristönsuojelua ja liikennealaa koskevia politiikkoja suunnitellessaan pidettävä huoli siitä, että myös matkailualan tarpeet otetaan huomioon. Erityisesti on edistettävä vapaiden markkinoiden joustavaa toimintaa, estettävä monopolien ja oligopolien syntyminen ja kannustettava jäsenvaltioita suunnittelemaan politiikkansa sellaiseksi, että siinä otetaan huomioon ihmisten ja pääoman vapaa liikkuminen.

Paikallis- ja alueyhteisöjen tulisi voida osallistua aktiivisemmin matkailuun vaikuttavien toimien suunnitteluun ja hallintointiin. Tämän vuoksi tulisi käynnistää kuulemismenettely toivotuista tavoitteista ja alaan liittyvien tulevien toimien koordinoinnista ja liittää ne osaksi EU:ssa käynnissä olevia rahoitusuudistuksia (Agenda 2000 ja kulttuurin puiteohjelma 2000).

5.2.2. EU:n on tuettava hallinnon hajauttamista, niin että paikallis- ja alueviranomaisilla on samanarvoiset taloudelliset keinot kehittyä matkailualalla erityisesti käsiteollisuusalan kokemusten kokoamishankkeissa. Niiden tarkoituksena on hyödyntää paikallisia erityispiirteitä ja perinteitä.

Unionin on taattava resurssien tehokas käyttö ja vältettävä tukemasta yksittäisiä toimia, joilla ei ole selvää lisäarvoa yhteisön kannalta. Unionin on keskitettävä ponnistelunsa mieluummin paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyötoimien edistämiseen varsinkin silloin kun toimet ulottuvat yli valtionrajojen tai kun ne saattavat vaikuttaa tuntuvasti koko matkailuun.

5.2.3. Euroopan unionin on jatkettava erillisiä tukiohjelmiä ja siirrettävä alue- ja paikallisviranomaisille oikeus käyttää varoja kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti, jotta korostettaisiin alue- ja paikallisviranomaisten roolia ja ne voisivat tehostaa nykyisten ja tulevien tehtäviensä hoitoa tällä alalla.

5.2.4. Jäsenvaltioita kehoitetaan varaamaan osa rakennera-
hastojen varoista kehityssuunnitelmien ja ohjelmien puitteissa
matkailuun, jotta vahvistetaan EU:n suoraa yhteistyötä paik-
allis- ja alueviranomaisten kanssa sekä alueiden välistä, valtioiden
välistä ja rajatylittävää yhteistyötä matkailun kehittämiseksi.

5.2.4.a. Yhteisön rahoitusohjelmat ja jäsenvaltioiden mat-
kailuyrittäjyyden ja matkailualan työllisyyden tukemiseen
tähtäävät ohjelmat tulisi integroida keskenään niin laajasti kuin
se valtion tukea koskevien määräysten mukaan on mahdollista.

5.2.5. On tuettava matkailualan koulutusta ja tutkintojen
vastavuoroista tunnustamista kohentamalla alan ammattilais-
ten tietotaitoa ja pyrkimällä lujittamaan tällä tavoin laadukasta
matkailua.

5.2.6. Tukien myöntämisessä on otettava paremmin huo-
mioon työllisyysvaikutukset, ja kokovuotinen työllisyys on
asetettava etusijalle.

5.2.7. Alueidenväliseen yhteistyöhön kannustetaan ulko-
puolisista maista suuntautuvan matkailupotentiaalin hyödyn-

tämiseksi entistä paremmin. Erityisen hyödyllistä olisi luoda
maiden välisiä verkostoja, jotta erityisesti alue- ja paikallisviran-
omaiset voisivat vaihtaa teknistä taitotietoa sekä tehdä tunne-
tuksi yhteisiä matkailupaketteja, perinteisiä tuotteita ja koke-
musta, tukea alueellisten matkailureittien luomista sekä suosia
Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston (CERM) ja Euroopan
alueiden liiton samoin kuin alue- ja paikallisviranomaisten
kehittämien ala- ja aluekohtaisten verkostojen toimia. Olisi
myös erittäin hyödyllistä luoda yhtenäinen tilastointi- ja laadun
arviointijärjestelmä.

5.2.8. Tällä hetkellä Euroopassa tarvitaan taloudellista ja
sosiaalista lähenemistä, suotuisia kehitysoloja valtiollisella,
alueellisella ja paikallisella tasolla sekä työpaikkojen luomista.
Matkailu on kiistämättä talouden, yhteiskunnan, kulttuurin ja
ympäristön kannalta kasvava ala, joka luo työpaikkoja. Siksi
EU:n tulee suosia julkisen ja yksityisen sektorin välistä yhteis-
työtä tunnustamalla paikallis- ja alueviranomaisten johtava
asema toimissa, joilla saavutetaan integroidut matkailujohta-
misen tavoitteet levittämällä esimerkkejä alan hyvistä käytän-
nöistä.

Bryssel 3. kesäkuuta 1999.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Manfred DAMMEYER

LIITE I

alueiden komitean lausuntoon

Alueelliset työllisyys sopimukset

Taulukossa alleviivatuilla alueilla on matkailuun ja kulttuuriin liittyviä toimenpiteitä

(Lähde: PO XVI)

Liste des promoteurs techniques hommes des pactes territoriaux pour l'emploi

Langue	Régions/Zones	Organisme	Fonction	Nom	Prénom	Sexe	Rue	Pays	Code postal	Ville	Téléphone	Télécopieur	E-Mail
EN	<u>Abruzzi: Sangro Aventino</u>	Segreteria Tecnica del Patto c/O Consorzio Mario Negri Sud	Coord	Trivilino	Raffaele	M	Santa Maria Imbaro	I	66030	Santa Maria Imbaro	0039/0872/570223	0039/0872/570226	patto@comms.mnegri.it
FR	<u>Alentejo</u>	Comissao de Coordenacao da Regiao do Alentejo	Coordenador	Lopez Figueira	Francisco	M	Estrada das Piscinas, 193	P	7000	Evora	351/066740300	351/066/26562	psilva@ccr-alt.pt//lopes.figueira@ccr-alt.pt
FR	<u>Alsace Molsheim</u>	Mission locale du bassin d'emploi de Molsheim Schirmeck		Miecaze	Philippe	M	1 chemin de Dorlisheim	F	67120	Molsheim Schirmeck	33/3/88488651	33/3/88488632	pacte.territorial.molsheim@wanadoo.fr
EN	<u>Anatoliki Makedonia Drama</u>		Coordinateur local	Diamanti	Smaro	F	112, rue Decatis Ematis Maiou	EL	66100	Drama	301/521/26614	301/521/32722	aned@dias.gr
EN	<u>Andalucia: Bahia de Cadiz</u>	Bahia de Cadiz		Chacartegui Chopitea	Fidel	M	Plaza de San Juan de Dios Edificio Amaya, 3 Planta	E	11005	Cadiz	34/95/6290660	34/95/6272114	mancobahia@tsai.es
FR	<u>Aquitaine: Périgord noir</u>	Pays du Périgord Noir Mairie de Sarlat Espace économique emploi		Drilhole	Patrice	M	Place Marc Busson	F	24200	Sarlat	33/5/53315604	33/5/53315634 33/5/53315604	e3.sarlat.europe@perigord.tm.fr
EN	<u>Asturias: Cuencas Mineras de Asturias</u>	Comarcas Mineras del Principado de Asturias	Sr.	Blanco	Maria Teresa	M	Plaza de Espana, nº 1-3 Planta	E	33007	Oviedo	34/98/510.64.01	34/98/510.64.12	
EN	<u>Barnsley</u>	Barnsley MBC (Yorkshire)		McAvan	Lynda	F	Town Hall Barnsley	UK	S702TA	Barnsley, South Yorkshire	44/1226773446	44/1226773449	
EN	<u>Bayern: Amberg-Sulzbach</u>	IMU-Institut für Medienforschung und Urbanistik e.V.	Dr.	Sträter	Detlev	M	Hermann-Linggstr. 10	D	80336	München	49/89/544126-0	49/89/544126-11	imu-muenchen@t-online.de
EN	<u>Berlin: Neukölln</u>	Wirtschaft und Arbeit in Neukölln e.V.		Aster	Reiner	M	Oranienstrasse 65	D	10117	Berlin	4930283085-29/22/0	4930283085-10/55	Reiner.Aster@t-online.de
EN	<u>Berlin: Neukölln</u>	gsub GmbH		Wunsch	Gabriele	F	Oranienburger Strasse 65	D	10117	Berlin	49/30/283085-42	49/30/283085-10	
EN	<u>Birmingham and Solihull</u>	Economic Development Department		Cocker	Jim	M	Birmingham CC PO Box 2470 Baskerville House Broad Street	UK	B12NF	Birmingham	44/121/303.49.57	44/121/303.30.76	jcocker@eddbirm.co.uk
EN	<u>Bornholm</u>	Bornholm		Toudal	Mikkel	M	Ullasvej 23	DK	3700	Ronne	45/56959400 Ext2203	45/56957967	FFMTO@BORA DK
EN	<u>Borough of St Helens</u>	Chief Executives Dept. St Helens MBC		Hawkins	John	M	Victoria Square	UK	WA10IPH	St Helens	44/1744/456.066	44/1744/456.889	
EN	<u>Bremen</u>	Senat für Arbeit der Freien Hansestadt Bremen		Henschen	Joerg	M	Contrescarpe 73	D	28195	Bremen	49/421/361 6003	49/421/361-2072	henschen@unibremen.de
FR	<u>Bruxelles Capitale</u>	ORBEM		Rauis	Isabelle	F	bd. Anspach 65	B	1000	Bruxelles	32/2/505.77.05		irauis@orbem.be
EN	<u>Campania: Agro Nocerino Sarnese</u>	Presidenza della Provincia di Salerno	Coord	Vaccaro	Guglielmo	M	Via Roma	I	84123	Salerno	39/089 253424/ 0039 335 - 6246179	39/089 253638	gvaccaro@microsys.it
EN	<u>Campania: Area Nord Est Napoli</u>	Castello Baronale del Comune di Acerra (NA)	Coord	Versace	Silvio	M	Castello Baronale	I	80011	Acerra (NA)	0039/081/8857999/ 0039 081 5219133	0039 081 8857799	argon@mclink.it

Langue	Régions/Zones	Organisme	Fonction	Nom	Prénom	Sexe	Rue	Pays	Code postal	Ville	Téléphone	Télécopieur	E-Mail
EN	<u>Castilla y Leon: Cuencas Mineras de Palencia de</u>	Junta de Castilla y Leon		Romera Hernandez	Aurora	F	Junta de Castilla y León Dirección General	E	47001	Valladolid	34/983 41 41 00	34/983 41 45 17	aurora.romera@svf.dgtr.cict.jcyles
EN	Cataluna: Valles occidental	Conseil Comarcal del Vallès Occidental	Sr.	Gonzalez	Olga	M	Carretera N-150, km 14.5	E	08200	Sabadell	34/93/727.35.34	34/93/727.19.69	promoeco@ccvoc.org
FR	<u>Centro: Marinha Grande</u>	Câmara Municipal da Marinha Grande	President	Orfao	Alvaro	M	Câmara Municipal da Marinha Grande	P	2430	Marinha Grande	351/44/5703300	351/44/567154	
FR	Centro: Marinha Grande	Câmara Municipal da Marinha Grande	Vereador	Constâncio Santos	Armando	M	Câmara Municipal da Marinha Grande	P	2430	Marinha Grande	351/44/502.051	351/44/502.051	pte.mgrande@telepac.pt
EN	Ceuta	Procesa		Fernandes	Nicolas	M	Calle Teniente Olmo nº 2-3a Planta	E		Ceuta	34956515171	34/956.51.16.27	
FR	<u>Champagne-Ardenne: Pointe des Ardennes</u>	Association de développement économique du Pays de la Pointe CBE du Pays de la Pointe des Ardennes		Dujeux	Joël	M	43, rue Pasteur Immeuble CISE	F	08320	Vireux-Molhain	33/3/24426766	33/3/24426768	cbeadepp@wanadoo.fr
EN	Dublin Territorial Employment Pact	Dublin Regional Authority		Doyle	Gerard	M	North Great George's street	IRL		Dublin 1	353/1/8788900	353/18788711	dra@itw.ie
FR	Dudelange: CLE	Commune de Dudelange		Wolff	Eliette	F	Administration communale de Dudelange BP 73	L	3401	Dudelange	352/516121/204	352/5161121/205	addudel@pt.lu
EN	Dundalk/Drogheda	Dundalk Employment Partnership		Mulholland	Mark	M	Partnership Court, Park Street	IRL		Co Louth, Dundalk	353/42/30288	353/42/30552	partnership@dep.ie
EN	Dytiki Ellada: Achaïa		Coordinateur local	Voukelatos	Stathis	M	Aratou 20	EL	26221	Patras	003094 255059	3061 621 340	voukelatos@pat.forthnet.gr
EN	Dytiki Makedonia: Kozani-Florina		Coordinateur local pour Kozani	Tziouvaras	Christos	M	45, rue Delfon	EL	546 41	Salonique	30/31/868757 30/31/868758 003094 510800	30/31/868756	eurosyn@hol.gr
EN	East Midlands	Derby, Nottingham, Leicester		Rampton	James	M	Derby City Council, The Council House Cooperation	UK	DE1 2FS	St Derby	44/1332/258 455	44/1332/256 222	james.rampton@derby-city-council.gov.uk
EN	Emilia/Toscana/Umbria: Apenino centrale	Comunita Montana Val Tiberina Toscana	Coord	Tasias	Llias	M	Via San Giuseppe, 32	I	52037	Sansepolcro (AR)	0039 0575 7301/ 0039 335 374023	0039 0575 730201	leade2r-gubbio@krenet.it
EN	Flevoland	Provinciaal Bestuur Provincie Flevoland		Fackeldey	Jop	M	Postbus 135	NL	8200 AC	Lelystad	31/320-286747	31/320-286747	provincie@Flevoland.nl
EN	Hamburg	Johan Daniel Lawaetz Stiftung		Kuhlmann	Mathias	M	Neumühlen 16-20	D	22763	Hamburg	49/40/3984120	49/40/3975483	mk@lawaetz.de
EN	Haringey and North London			Shellard	Chris	M	Civic Centre	UK	N224LE	London Borough of Haringey	44/181/862.29.37	44/181/862.29.46	haringey.online@leevalley.co.uk
EN	<u>Isku lisalmen Seudun</u>	Isku lisalmen Seudun kumppanus		Niinimäki	Pekka	M	PI 99 Riistakatu 5,3.krs	FIN	74101	Isalmi	358/17/8301/650	358/17/8301/471	pekka.niinimaki@iisalmi.fi
EN	<u>Itae-Lappi</u>	kuntayhtymä/Itae-Lapin Kumppanusprojekti		Mustajärvi	Markus	M	Kuumanienmenkatu 2	FIN	98100	Kemijärvi	358/16/878 434/ GSM 358/40/5932 834	358/16/878 291	markus.mustajarvi@kemijarvi.fi

Langue	Régions/Zones	Organisme	Fonction	Nom	Prénom	Sexe	Rue	Pays	Code postal	Ville	Téléphone	Télécopieur	E-Mail
EN	<u>Jömtland</u>	Kommunförbundet i Jämtland		From	Gun	F	Box 3123	S	83103	Östersund	46/63-144610	46/63-143064	gun.from@komforb.oster-sund.se
EN	Kalmar Län	Regionförbundet i Kalmar län		Niklasson	Ingemar	M	Regional Council of Kalmar Box 762	S	39127	Kalmar	46/480-448364	46/480-54654	ingemar.niklasson@kalmar.regionforbund.se
EN	<u>Kemi</u>	Kemin Kumppanuusprojekti		Vaittinen	Antti	M	Valtakatu 11-13	FIN	94100	Kemi	358/16/259 123 GSM 358/400-96 27 97	358/16/259 125	antti.vaittinen@Kemi.fi
EN	Kentriki Makedonia Imathia		Coordinateur local	Rossakis	Dimitri	M	45 rue M. Alexandro	EL	54641	Salonique	30/94/668820 30/331/23708	30/331/20271	
EN	Kronjylland	TemPact Kronjylland		Andreasen	Tayo Lill	M	Odinsgade 4	DK	8900	Randers	45/8915/1278	45/8640/7214	tempact@randers.dk
FR	<u>La Réunion: Les Hauts</u>	Commissariat à l'Aménagement des Hauts de la Réunion		Grosset	Isabelle	F	10, rue de Nice	F	97400	Saint-Denis de la Réunion	262/904750	262/413889	cah.reunion@datargouv.fr
EN	<u>Lahti</u>	Lahten Seudun Kumppanuus		Riihikorpi	Eva	M	Vapaudenkatu 9 C 3	FIN	15110	Lahti	358/3/7520/530 358/3/7520/538 GSM 358/50/514 7792	358/3/7520/602	eva.riihikorpi@iskump.pp.fi
FR	Languedoc-Roussillon: Hérault	Conseil Général de l'Hérault — Direction de l'action économique et emploi — Hôtel du Département		Pastoret	Georges	M	1000 rue d'Alco	F	34080	Montpellier Cedex 04	33/4/67/67/6040	33/4/67/67/6007	economic@cg.34.fr
EN	<u>Limburg</u>	Provinciaal Bestuur Provincie Limburg	dhr.	Eggen	W.H.M.	M	Postbus 5700	NL	6202 MA	MA Maastricht	31/43/3897863	31/43/3897107	egf@prv.limburg.nl
EN	Limerick City	Paul Partnership Limerick		McCarthy	Elmarie	F	Unit 19, The Tait Centre, Dominic Street	IRL		Limerick	353/61/419388	353/61/418098	limtep@lol.ie
FR	Limousin: Ussel	CBE D'Ussel — Mairie		Bourgès	Laurent	M	26, avenue Marmontel	F	19200	Ussel	33/5/55725878	33/5/55722118	cbeussel@internet19.fr
EN	<u>Lohja</u>	Lohjanseudun kumppanuusprojekti		Linnapuomi	Pekka	M	Kauppakatu 6	FIN	08100	Lohja	358/19/369 1853 GSM 0500/707910	358/19/3691860	pekka.linnapuomi@lohja.fi
EN	<u>Mecklenburg-Vorpommern: Gustrow</u>	WfG Güstrow mbH/Förderverein Region Güstrow e.V.		Treichel	Manfred	M	Rövertannen 12	D	18273	Güstrow	49/3843/219140	49/3843/219141	aktiv@twfg.de
EN	<u>Melilla</u>	Ciudad Autonoma de Melilla		Suárez Guillén	Juan José	M	Plaza de Espana, nº 1	E	52001	Melilla	34/95/2699158	34/95/2699160	
EN	Molise: Matese	F.A.I. Azienda Speciale della Camera di Commerciodi Campobasso	Coord.	Zollo	Marco	M	Piazza della Vittoria n. 14	I	86100	Campobasso	0039/0874/471202	0039/0874/418144	faicb@tin.it
EN	Niedersachsen: Braunschweig-Peine	Berufsbildungs- und Beschäftigungsgesellschaft des Landkreis Peine mbH	Dr.	Wysocki	Gerhard	M	Woltorfer Strasse 57-59	D	31224	Peine	49/5171/7791-37	49/5171/7791-50	GW@bbg-Peine.de
EN	Noord-Brabant	Provincie Noord Brabant	dhr	Overbeek	H.	M	Postbus 90151	NL	5200 MC's	Hertogenbosch	31/73/681 2613	31/73/681 2217	bra pact@pt.net
FR	Nord-Pas de Calais: Roubaix	Comité de Bassin d'emploi CBE Roubaix-Tourcoing-Vallée de la Lys		Vanhuysse	Eric	M	88, rue du Haze	F	59200	Tourcoing	33/3/20241100	33/3/20704816	CBERTVL59@aol.com

Langue	Régions/Zones	Organisme	Fonction	Nom	Prénom	Sexe	Rue	Pays	Code postal	Ville	Téléphone	Télécopieur	E-Mail
FR	Norde: Vale do Sousa	Associação de Municípios do Vale do Sousa	Dra	Brandao	Eduarda	F	Praça D. Antonio Meireles	P	4620	Lousada	351/55/810700/8	351/55810709	valsousa@mail.telepac.pt
EN	Nordrhein Westfalen: réseau de trois pactes pour Ruhrgebiet	Emscher-Lippe-Agentur		Temps	Claudia	F	Herner Strasse 10	D	45699	Herten	49/2366/1098-15	49/2366/1098-24	claudia-temps@ela-online.de
EN	North Wales	North Wales Economic Forum Welsh Development Agency Unit 7		Royles	Meurig	M	St Asaph Business Park	UK	LL17 0LJ	St Asaph, North Wales	44/1745586247	44/1745586259	nweconomic.forum@dwa.co.uk/ nwales-tep@wda.co.uk
EN	Northern Ireland	Adelaide House Training and Employment Agency		Rogan	Gerry	M	Enterprise House W.L.N. Business Park — Canal Quay Newry BT35 6PH	UK	BT 28FD	Belfast	44/1232 257650	44/1232 257646	
EN	<u>Øresund</u>	Øresundskomiteen		Boye	Niels	M	Holbergsgade 14	DK	1057	København	45/33121222	45/33120722	
FR	Pays de Loire Saint-Herblain	PLIE Saint-Herblain-Couédron-Indre		Mothes	Romain	M	368, Boulevard Marcel Paul	F	44806	Saint-Herblain	33/2/40920263	33/2/40920258	rmothes@oceanet.fr
FR	<u>Picardie: Pays de Valois</u>	Communauté de Communes du Pays de Valois		Savarin	Erik	M	Mairie de Nanteuil le Haudouin	F	60440	Nanteuil-Le-Haudouin	33/344/88.05.09	33/3/44877596	com.valois@wanadoo.fr
EN	Puglia: Nord Barese	Castello Svevo di Barletta c/o Assessorato Cultura	Coord.	Daluiso	Emmanuele	M	Piazza Castello	I	70051	Barletta (BA)	39/0883/578601/05	39/0883/578604	daluiso@ulyse.it / infotep@ulyse.it
FR	Rhône-Alpes: Albertville	Comité de Bassin d'Emploi de l'Arrondissement d'Albertville		Delclos	Marie-Claude	F	85 rue Jean-Baptiste Mathias BP 180	F	73276	Albertville	33/04/79328925	33/04/79370059	cbealb@icor.fr
EN	Sachsen: Chemnitz	Stiftung Innovation und Arbeit Sachsen	Dr.	Richter	Gerhard	M	Bertolt-Brecht-Allee 24	D	1309	Dresden	49/351/31992200	49/351/31992215	stiftung-ias@t-online.de
EN	Sachsen Anhalt: Zeitz			Beret	Rainhilde	F	Altmarkt 1	D	06712	Zeitz	49/3441/83-289	49/3441/83-373	wifoe-22@t-online.de
EN	Sachsen: Chemnitz	Chemnitzer Wirtschaftsförderungs- und Entwicklungsgesellschaft: Regionalagentur Maschinenbau		Krischer	Thomas	M	Elsasser Strasse 7	D	09120	Chemnitz	49/371/5605219	49/371/5605216	ra_mb_ias@t-online.de
EN	<u>Salzburg</u>	Amt der Salzburger Landesregierung, Abt. 15		Tischler	Peter	M	Postfach 527	A	5010	Salzburg	43/662/8042-3786	43/662/8042-3808	peter.tischler@landsgb.gv.at
EN	Sardegna: Oristano	Provincia di Oristano	Associazione Industriali della	de Seneen	Cristina	F	Via Brunelleschi n. 26	I	9170	Oristano	0039/0783/303517 ou 19	0039/0783/73544	pattoris@tin.it
EN	Sicilia: Alto Belice Corleonese		Coord.	Faraone	Pietro	M	Via Sciuti 180	I	90144	Palermo	39/091/349 306	39/091/6262007	pto.alto.belice@mbox.infcom.it
EN	Sicilia: Calatino Sud Simeto	Comune Di Caltagirone (CT)	Coord.	Garavini	Roberto	M	Piazza Municipio, 5	I	95041	Caltagirone (CT)	0039/0933 41259	0039/0933 26622	Maria Samperi@casaturzo.it
EN	Sicilia: Catania Zona Sud	Comune di Catania	Coord.	Bonura	Harald	M	Palazzo degli Elefanti	I	95100	Catania	0039/095/7423329	0039/095/313152	h.bonura@ctonline.it
EN	Sønderjyllands	AF Sønderjylland Regional Office		Kristiansen	Rikke	M	Kometcentret Kometvej 26	DK	6230	Rødekro	45/74694788	45/74694722	pagt-rk@po.ia.dk
EN	South Tyneside	Development Services Dept. South Tyneside MBC		Magee	Ciara	F	Town Hall, Westoe Road	UK	NE332RL	South Shields	44/191/427/1717	44/191/427/7171	ciara.magee@s-tyneside-mbc.gov.uk

Langue	Régions/Zones	Organisme	Fonction	Nom	Prénom	Sexe	Rue	Pays	Code postal	Ville	Téléphone	Télécopieur	E-Mail
EN	Stereia Ellada: Viotia		Coordinateur local	Christakakis	Stavros	M	74 rue Karajanopoulou	EL	32100	Livadia	3094620599	3026134217	
	Stereia Ellada: Viotia			Karatzalis	Loucas	M	15 rue Spiridonos	EL	32100	Livadia	3094570430	30 261 21 414	
EN	Stockholm del av	Stockholm Kommun/stad		Strand	Lars	M	St Erik's Management Consultants City Hall	S	10535	Stockholm	46/850829821	46/850829829	lars.strand@stadshuset.stockholm.se
EN	<u>Strömstad</u>	Strömstads Kommun		Stahlbrandt	Kerstin	F	Bergsgatan 23	S	45290	Strömstad	46/5261900	46 526 19 110	kerstin.stahlbrandt@stromstad.se
EN	<u>Tampere</u>	Tampere-Pirkkalan Kumppanuusprojekti		Luukinen	Matti	M	PL 487 Aleksis Kivenkatu 10 E 2.krs	FIN	33101	Tampere	358/3/219 6243 GSM 358/50/5669/883 GSM 358/40/5661/245	358/3/219 6382	matti.luukinen@tt.tampere.fi
EN	Thessalie: Magnesia		Coordinateur local	Markogiannopoulos	Nicolas	M	27, rue Metamorfoseos	EL	38333	Volos	30/94/227/132 30/421/33/411-12	30/421/23/439	topsa@anem.gr
EN	Turun seutu	Abonet Turun seudun kumppanuushanke		Kirkkola	Antti	M	Yliopistonkatu 24 A 14	FIN	20100	Turku	358/22/627/528 GSM 358/50/5590/528	358/22/62/75/15	antti.kirkkola@turku.fi
	<u>Tyrol: Imst, Landeck, Reutte</u>		Main coordinator	Gohm	Siegfried	M	Schentensteig 1a	A	6500	Landeck	0043 5442 677804	0043 5442 6444053	wkta1@tirol.wk.or.at
EN	<u>Tyrol: Imst, Landeck, Reutte</u>	Verein IRI		Mayr	Anette	F	Ing. Ballerstrasse 1	A	6460	Imst	0043 5412 66101	0043 5442 66101	verein.iri@tirol.com
EN	Viborg	Viborg Amt, Erhvervs-og Arbejdsmarkedsafdelingen		Theut	Hans Chr.	M	Skottenborg 26	DK	8800	Viborg	45/87271700	45/86626862	crbgv@vibamt.dk
EN	Viborg	Viborg Amt, Erhvervs-og Arbejdsmarkedsafdelingen		Vestergaard	Gitte	F	Skottenborg 27	DK	8801	Viborg	45/87271700	45/86626862	crbgv@vibamt.dk
EN	Vlaanderen: Halle-Vilvoorde	Subregionaal tewerkstellingscomité Halle-Vilvoorde	Coordinator	Decrick	Annemie	F	Toekomststraat 36-38	B	1800	Vilvoorde	32/2/257.0333	32/2/252.45.94	TWP.Halle-Vilvoorde@village.uunet.be
EN	<u>Vlaanderen: Tongeren</u>	Subregionaal tewerkstellingscomité Limburg	Coordinator	Maes	Patrick	M	Overhaem, 37	B	3700	Tongeren	012/241160	12241162	TEP.maes.patrick@skynet.be
EN	Vorarlberg	Arbeitsmarktservice Vorarlberg		Hug	Claus	M	Rheinstrasse 32	A	6900	Bregenz	43/5574/691-271	43/5574/691-200	claus.hug@800.ams.or.at
EN	Värmland	Värmlandsradet		Helleqvist	Björn	M	Länsstyrelsen	S	65186	Karlstad	46/54-19 75 42	46/54-19 73 00	björn.helleqvist@s.lst.se
FR	Wallonie: Hainaut (Mons, Charleroi, Soignies)	ASBL Cellule F.S.E., WT.C.		Miroir	Geraldine	F	Rue Hamoir, 3 Bte 1	B	7100	La Louvière	064/214192	064/214298	pactehainaut.GM@skynet.be
FR	Wallonie: Ouest Brabant	Centre d'Entreprises et d'Innovation	Administrateur Conseiller	Parez	Léon-Philippe	M	Centre ID avenue Léon Champagne 3 bte 6	B	1480	Saintes	322/390/92/72	322/390/93/86	id.bw@skynet.be
EN	West Cornwall (Cornwall and Devon)			Bawden	W.M.	M	Rural Partnership Ltd	UK	TR140AB	Rosewarne Camborne Cornwall	44/1209716674	44/1209612215	wmbawden@aol.com
EN	West Scotland	Scotland Europa		Russell	Laurie	F	Strathclyde European Partnership, 94 Elmbank Street, Strathclyde House 6	UK	G24DL	Glasgow	44/131 244 06 92	44/131 244 0718	
EN	Western Areas of Athens		Coordinatrice locale pour Attique	Loukina	Georgie	F	9, Alopekis st.	EL	10675	Athens	30/1/7219323	30/1/3228778	nll@itel.gr

Langue	Régions/Zones	Organisme	Fonction	Nom	Prénom	Sexe	Rue	Pays	Code postal	Ville	Téléphone	Télécopieur	E-Mail
EN	Western Areas of Attique-Pireus		Coordinatrice pour le Pirée	Kikiri	Angeliki	F	12, rue Elispontou	EL	162 32	Vironas	30/94/746/024 30/93/447/628	30/1/324 12 37	
EN	Westmeath Area	Westmeath TEP Partnership/ Westmeath Community Development Limited		Monaghan	Ciara	M	Presentation House, Harbour Street,	IRL		Westmeath	353/44/48571	353/44/48441	TEP@westco.iol.ie
EN	Wien	WAFF		Winkelbauer	Elisabeth	F	Nordbahnstrasse 36/1/4	A	1020	Wien	00431 21748 315	00431 217 48 333	elisabeth_winkelbauer@waff.at
EN			Coordinateur local pour Florina	Tabakis	Georges	M	Tripotamos	EL	53100	Florina	30/385/23/666 30/385/26/626	30/385/41/571	
				Loukina	Georgie		125-127 rue Kifissias	EL	11524	Athens			

LIIITE II

alueiden komitean lausuntoon

TABLEAU N° 1

Nombre d'emplois culturels directs dans les pays de l'Union Européenne

Pays	Ensemble	Spectacle vivant	Patrimoine et Enseigt.	Cinéma et Audiovisuel	Autres Ind. Culturelles	Métiers d'art
Allemagne	1 065 000	100 000	80 000	75 000	170 000	450 000
Autriche				3 681		
Belgique	44 354	12 400	10 970	7 590	6 485	6 909
Danemark	26 000		2 900	5 303		
Espagne	249 000	42 400	20 000	38 600	72 000	72 000
Finlande	33 000	9 060	8 560	7 025	1 971	6 950
France	434 500	160 000	59 000	27 000	38 500	150 000
Grèce				8 847		
Irlande	28 950	6 150	1 500	3 500	1 800	16 000
Italie	345 000	104 000	36 413	87 000	34 000	83 000
Luxembourg				747		
Pays-Bas	113 672	35 000	15 961	16 111	22 500	21 000
Portugal	33 544	12 000	4 000	6 544	2 500	8 500
R.U.	421 720	90 100	71 000	91 000	20 200	25 000
Suède	63 657	33 000	3 500	10 907	3 500	10 000
Total	2 858 397	604 110	313 804	388 855	373 456	849 359

NB: Le chiffre de la rubrique «ensemble» ne correspond pas nécessairement à la somme des différentes catégories car les origines statistiques peuvent être différentes pour un même pays.

TABLEAU N° 2

Nombre d'emplois culturels directs dans les pays de l'Union Européenne, sans les métiers d'art

Pays	Ensemble	Spectacle vivant	Patrimoine et Enseigt.	Cinéma et Audiovisuel	Autres Ind. Culturelles	Métiers d'art
Allemagne	615 000	100 000	80 000	75 000	170 000	—
Autriche				3 681		
Belgique	37 445	12 400	10 970	7 590	6 485	—
Danemark	26 000		2 900	5 303		
Espagne	177 000	42 400	20 000	38 600	72 000	—
Finlande	26 050	9 060	8 560	7 025	1 971	—
France	284 500	160 000	59 000	27 000	38 500	—
Grèce				8 847		
Irlande	12 950	6 150	1 500	3 500	1 800	—
Italie	262 000	104 000	36 413	87 000	34 000	—
Luxembourg				747		
Pays-Bas	92 672	35 000	15 961	16 111	22 500	—
Portugal	25 044	12 000	4 000	6 544	2 500	—
R.U.	396 720	90 100	71 000	91 000	20 200	—
Suède	53 657	33 000	3 500	10 907	3 500	—
Total	2 015 038	604 110	313 804	388 855	373 456	—

NB: Le chiffre de la rubrique «ensemble» ne correspond pas nécessairement à la somme des différentes catégories car les origines statistiques peuvent être différentes pour un même pays.

TABLEAU N° 3

Nombre d'emplois culturels directs dans les pays de l'Union Européenne en % de la population active

Pays	Ensemble	Spectacle vivant	Patrimoine et Enseigt.	Cinéma et Audiovisuel	Autres Ind. Culturelles	Métiers d'art
Allemagne	2,8	0,263	0,210	0,19	0,44	1,18
Belgique	1,16	0,32	0,28	0,19	0,17	0,18
Danemark	1,1		0,12	0,22		
Espagne	1,8	0,3	0,14	0,27	0,52	0,52
Finlande	1,46	0,40	0,37	0,31	0,08	0,30
France	1,9	0,63	0,23	0,11	0,15	0,59
Grèce				8 847		
Irlande	2,6	0,5	0,13	0,31	0,16	1,4
Italie	1,53	0,46	0,16	0,38	0,15	0,38
Luxembourg				747		
Pays-Bas	1,57	0,48	0,22	0,24	0,31	0,29
Portugal	0,72	0,26	0,08	0,14	0,05	0,18
Royaume-Uni	1,52	0,32	0,25	0,32	0,08	0,10
Suède	1,54	0,79	0,14	0,24	0,08	0,24

NB: Le chiffre de la rubrique «ensemble» ne correspond pas nécessairement à la somme des différentes catégories car les origines statistiques peuvent être différentes pour un même pays.

TABLEAU N° 4

Nombre d'emplois culturels directs dans les pays de l'Union Européenne en % de la population active, métiers d'art exclus

Pays	Ensemble	Spectacle vivant	Patrimoine et Enseigt.	Cinéma et Audiovisuel	Autres Ind. Culturelles	Métiers d'art
Allemagne	1,56	0,25	0,20	0,19	0,43	—
Belgique	0,91	0,30	0,26	0,18	0,15	—
Danemark	1,1		0,12	0,22		
Espagne	1,10	0,26	0,12	0,23	0,44	—
Finlande	1,09	0,37	0,35	0,29	0,08	—
France	1,13	0,63	0,23	0,11	0,17	—
Grèce						
Irlande	0,90	0,41	0,10	0,27	0,12	—
Italie	1,16	0,46	0,16	0,38	0,15	—
Luxembourg						
Pays-Bas	1,29	0,49	0,22	0,23	0,30	—
Portugal	0,52	0,24	0,08	0,13	0,05	—
Royaume-Uni	1,44	0,32	0,25	0,32	0,08	—
Suède	1,36	0,83	0,08	0,27	0,08	—

NB: Le chiffre de la rubrique «ensemble» ne correspond pas nécessairement à la somme des différentes catégories car les origines statistiques peuvent être différentes pour un même pays.

Source 1,2,3,4: X. Greffe, «L'emploi culturel en Europe», Rapport pour la DG V, janvier 1997, Bruxelles.